

ffe før eller senere, og jeg vilde ikke kunne forsøre for mig selv, om jeg ikke gjorde Mit til, at der ikke skal gaa 1 eller 2 Aar til, hvori vi ikke kunne komme videre. Det gjælder om at komme ud af denne usalige Tilstand saa hurtig som muligt, netop fordi jeg tror, at derpaa beror Folkets Ve og Vel. Det ærede Medlem har talt om det Gæstværk, som synes at være kommet over os. Efterat man i flere og flere Aar har arbejdet og arbejdet, og efterat vi fra andre Sider, hvad jeg glæder mig over, har faaet et Vidnesbyrd om, at vi have begyndt rolig og stille og derpaa have gjort det ene Skridt konsekvant efter det andet, hvorledes kunne ærede Medlemmer saa sige dette? Vi have vist, at vi ikke havde Gæstværk, idet vi have forsøgt at lempe os saa meget som muligt, og kun have været nødt til at ty til flere og flere alvorlige Midler for at komme ud af Forlegenheden. Det kan ikke med Rette siges om os, at dette er Gæstværk fra vor Side. Om vi heved hjælpe Folket frem eller ikke, har det ærede Medlem sin Mening om, og vi andre vor. Det ærede Medlem har ikke forsøgt at begrunde denne sin Mening, jeg skal heller ikke begrunde vor. Det er jo klart, at hver for sig tror virkelig at gaae Folket bedst ved den Maade, hvorpaa han stiller sig, og den Maade, hvorpaa vi stille os, staar for os som den, hvorpaa vi gaae Folket bedst.

Jeg maa endnu sige et Par Ord ligeoverfor den ærede Finansminister. Den ærede Finansminister talte om, at man heraa bte sig paa England, naar man vilde fremme det parlamentariske System. Jeg veed ikke, hvorfra den ærede Finansminister har den Underretning, at vi der beraabe os paa England. Jeg har ikke beraabt mig paa England, og jeg vil aldrig komme til at beraabe mig paa England, netop fordi jeg hender lidt til de engelske Forhold — langt fra saameget som den ærede Finansminister, men dog nok til, at det ikke kunde falde mig ind at henvise til England, naar der er Tale om, i hvilken Retning vor Udvikling skal gaa. Men netop fordi Finansministeren stod i den Tro, at det var det engelske System, vi hentydede til, kom han til en længere Udvikling af dette System i England; denne hørte jeg paa med overmaade stor Interesse, fordi vi i rigeligt Maal kom til at nyde godt af hans store Sagskundskab i den Retning, og hvis vi ikke tidligere have syntes om de engelske Forhold, vil vor Dom i den Henseende ikke være bleven mere fordelagtig, efter at vi have hørt Ministeren. Ved at høre ham skildre, hvorledes en Konseilspræsident i England skulde være, faldt min Tanke strax paa vor Konseilspræsident, og saa sagde jeg til mig selv: han har dog virkelig ogsaa dette, at han har arvet Formue.

Formanden: Maa jeg erindre den ærede

Taler om, at da den ærede Minister omtalte dette Spørgsmaal, holdt han sig udtrykkeligt saavidt muligt til de Udspøde, og i ethvert Tilfælde vil det at tale om vore nuværende Forhold have en altfor personlig Karakter.

J. M. Hansen: Jeg skal da ikke gaa videre i den Retning. En Konseilspræsident i England skal være adelig, han skal have arvet Formue — den selv tjente betyber ikke Stort — og som det Idie kommer Kundskab. Vi have ogsaa en helvintet Trappetige her tillands. Det er de Begavede, de Dannede, de Rige, som ere Landets Bedste. Efter vore Forhold kan dette omtrent jævels i Pigning med disse store Træk i England; her hjemme ere disse Mænd Landets Bedste. Dette skal jeg nu ikke komme tilbage til, jeg skal blot minde om, at det ærede Finansminister skulde have erindret, at naar en stor Idée, det være sig i den ene eller den anden Retning, i Verdenshistorien skal have lang Tid til at bane sig Vej — det parlamentariske System i England har jo brugt 600 Aar dertil — saa gaar det dog ikke an at sige: saa lang Tid skal den bruge i ethvertjomhelst Land i hele Fremtiden (Finansministeren: Det har jeg ikke sagt!) Man synes dog at maatte komme til den Slutning, naar man overhovedet skulde lægge nogen syndeilig Betydning i, hvad Finansministeren sagde; han syntes at lægge Vægt paa, at det i England havde været 600 Aar. Netop derfor maa jeg gjøre opmærksom paa, at naar en stor Idée har baaet sig Vej gjennem mange Slægtar og Kampe, vil den efterhaanden og med meget fortere Mellemlum bære Frugt for hele den kultiverede Verden, og saa saar hvert enkelt Land i en vis Retning Godt af de Kampe, der ere førte, for at bringe den til Gjennemførelse. Men fordi det har taget en lang Tid at gjennemføre et System, som kunde passe til vore Forhold, er det ikke nødvendigt, at vi bruge andre 600 Aar for at faae det indført her. — Den ærede Finansminister kom tilbage til vor Grundlov, og han har fuldstændig Ret i, hvad han sagde, at han især kunde dømmen om, hvad der staar i Grundloven, og at der ikke staar et eneste Ord om, at vi skulde have folkelig Selvførelse. Jeg vil ikke gjerne bruge det fremmede Navn, jeg vil bruge dette, som de fleste af os bedre forstaa (Finansministeren: Det sagde jeg ikke!). Den ærede Minister sagde det ikke, saa skal jeg sige det, fordi det efter min Mening er sandt. Der staar ikke et eneste Ord i Grundloven om, at Folkets Selvførelse skal gjennemføres. Men Finansministeren kom strax efter til at sige Noget, der var ligesaa sandt, at et Folks Udvikling ikke beror paa en Grundlovsparagraf. Det, der altsaa i dette Tilfælde maa spørges om, er, om Grundlovens Bestemmelser ere saaledes indrettede, at, naar Folk tro at kunne benytte dem til at arbejde sig op til, hvad man kalder folkelig